

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövülüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 19 noyabr 2016-ci il № 90 (2105) Qiyməti 25 qəpik

General-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:

Qarşıya qoyulan məqsəd və vəzifələr uğurla yerinə yetirildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, səhra şəraitində qoşunların idarə olunması və silahların döyüş tətbiqinin yoxlan- *ması məqsədilə Silahlı Qüvvələrdə keçirilən irimiqyaslı təlimlərə yekun vurulub. Bütün qoşun növlərinin hissə və bölmələrinin cəlb edildiyi manevrlar bir həftə davam etdi.*

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmetinin məlumatlarında qeyd edildiyi kimi, təlimlərə ordumuzun böyük bir hissəsi cəlb edilmişdi. Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus onlara döyüş təyyarı və helikopteri, müasir hərbi eməliyyatlarda daha çox tətbiq edilməyə başlamış pilotsuz uçuş aparatları, eləcə də raket və artilleriya qoşunlarının 700-dək qurğu və sistemi, Quru Qoşunlarının 150-dən artıq tank və digər zirehli texnikası, həmcinin Xəzər dənizinin Azərbaycana mən-

sub hissəsində Hərbi Dəniz Qüvvələrinə məxsus döyüş gəmiləri cəlb olunmuşdu. Göründüyü kimi, Silahlı Qüvvələrimizin arsenalında olan ən modern silahlardan və döyüş texnikasından təlimlərdə istifadə edilib. Ordu rəhbərliyinin məqsədi indiyədək döyüş hazırlığı tədbirlərində şəxsi heyətin qazandığı bilik və verdişləri təlim prosesində praktik baxımdan icra etmək imkanlarını və döyüş şəraitinə yaxın vəziyyətdə nəyə qadir olduğunu sınaqdan keçirmək idi. Hərbi

qulluqqularımızın, təlimə cəlb edilmiş bölmələrin fəaliyyəti bir daha göstərdi ki, ordumuz istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadırdır.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev ötən həftə cəbhə bölgəsinə səfəri çərçivəsində ön xəttə gələrək təlimlərin ilk günündə zabit və əsgərlərimizlə görüşmüş, yüksək döyüş hazırlığı və nizam-intizamı ilə fərqlənən hərbi qulluqquları müka-

fatlaşdırılmışdı. Dövlət başçısının birbaşa ön xətdə şəxsi heyətə baş çəkməsi onların döyüş ruhunun daha da yüksəlməsinə böyük təsir göstərmış və qarşıya qoşulmuş tapşırıqları uğurla yerinə yetirməyə ruhlandırmışdı.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin irimiqyaslı təlimləri çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasında Əlahiddə Ümum-qoşun Ordunun birləşmə, hissə və bölmələrinin şəxsi heyəti və hərbi texnikası da döyüş təyinatlı rayonlarına çıxarıldı və peşə-

karlıq səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi məqsədi ilə qarşıya qoşulmuş təlim tapşırıqları müvəffəqiyətlə yerinə yetirildi.

Təlimlər zamanı Azərbaycan Respublikasının Müdafıə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyilə qoşunların döyüşə tam hazırlma vəziyyətinə gətirilməsi və yenidən qruplaşması, müdafiənin aparılması, əks-hükum əməliyyatının hazırlanması və keçirilməsi üzrə tapşırıqlar icra olunurdu.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Cəbhə bölgəsində irimiqyaslı təlimlərin yekunlarına dair kollegiya iclası keçirilib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə nazirliyin və Silahlı Qüvvələrin rəhbər heyəti, birlək və birləşmələrin komandır və qərargah rəisləri, eləcə də məsul zabitlərin iştirakı ilə irimiqyaslı təlimlərin yekunlarına dair kollegiya iclası keçirilib.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin, eləcə də ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik süxutla yad edilib.

Kollegiya iclasında çıxış eden Müdafiə naziri təlimlərin neticələrini təhlil edərək bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvə-

lərin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, müxtəlif poliqonlar və təlim sahələrində keçirilən irimiqyaslı təlimlərdə qarşıya qoyulan məqsəd və vəzifələr uğurla yerinə yetirilib.

Nazir bütün qoşun növ və qisimləri, xüsusi təyinatlılar, təminat vasitələri tərəfindən döyüş şəraitinə maksimal uyğunlaşdırılmış vəziyyətdə im-

kanları praktiki tətbiq edilərək təlim-döyüş tapşırıqlarının tələb olunan səviyyədə icrasına nail olunduğunu qeyd edib, həmçinin döyüş atışlarının icrası, bölmələrin və atəşin manevrənin həyata keçirilməsi zamanı komandirlərin və şəxsi heyətin peşəkarlığını yüksək qiymətləndirib.

Şəxsi heyətin döyüş qabiliyyəti və mənəvi-psixoloji ha-

zılığını xüsusi qeyd edən Müdafiə naziri belə təlimlərin keçirilməsinin əhəmiyyətini vurgulayaraq, Ali Baş Komandanın Silahlı Qüvvələr qarşısında qoynuğu müvafiq tapşırıqları komandır-reis heyətinə çatdırıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
fotolar
çavuş
Vüsal HƏMİDOVUNDUR**

General-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:

Qarşıya qoyulan məqsəd və vəzifələr uğurla yerinə yetirildi

(Əvvəl 1-ci səhifədə)

Təlimlərin birinci mərheleləsində HHQ, HDQ və Quru Qoşunlarının döyüş hazırlığı vəziyyətinin yoxlanılması uğurla yerinə yetirildi. Müasir ümumqoşun əməliyyatları zamanı tələb olunan zəruri keyfiyyətlər səhra şəraitində şəxsi heyət tərəfindən nümayiş etdirildi.

Ən müasir döyüş vasitələrlə təmin edilmiş bütün qoşun növlərinin təlim zamanı birgə fealiyyəti bacarıqla təmin edildi, bölmələrimiz havada, qurudə və suda təlim tapşırıqlarını qarşılıqlı əlaqəli şəkildə yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirdilər. Eyni zamanda müdafiə və hücum əməliyyatlarının aparılması üçün uzlaşdırılmış birgə fealiyyət tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi zamanı hərbi hava və hava hücumundan müdafiə sistemlərindən, Xəzər dənizinin Azərbaycana mənsub hissəsində döyüş gəmilərindən məharətlə istifadə olundu. Xəzər dənizinin əməliyyat zonasında enerji infra-

strukturunun mühafizəsi, terror-diversiya grupu tərəfindən "ələ keçirilmiş" gəminin xüsusi təyinatlılar tərəfindən yüksək peşəkarlıqla "azad edildi". Qərargahlar tərəfindən əməliyyatlar peşəkarlıqla hazırlanı, qarşılıqlı fealiyyət və təminat operativ olaraq təşkil edildi.

Müasir ümumqoşun döyüşünün prinsiplərinə riayət edilərək ərazinin və havanın müəkkəb şəraitində və şərti düşmənin ehtimal olunan fealiyyəti nəzərə alınaraq qoşunla-

rın, eləcə də idarəetmə sistemlərinin daha six qarşılıqlı tətbiqi həyata keçirildi.

Təlimə cəlb edilmiş bölmələr səhra şəraitində təlimin əsas mərhələsində döyüş atışlarını yerinə yetiriblər. Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatlarında qeyd edildiyi kimi, plana müvafiq olaraq, bütün qoşun növlərinin arsenalında olan müasir silah və texnikanın praktiki tətbiqi ilə təlim-döyüş tapşırıqları icra edildi. Müxtəlif poliqonlarda, səhra şəraitində, təlim sahələrində, avadanlıqla təchiz edilmiş digər nöqtələrdə döyüş atışları, bölmələrin və atəşin manevrələri peşəkarlıqla həyata keçirildi.

Zabit və əsgərlərimiz, hərbi mütəxəssislərimiz döyüş hazırlığı prosesində mənimsədikləri bacarığı təlim meydandasında məhərətlə ortaya qoymaçı, qarşıya qoyulan tapşırıqları uğurla icra etməyi, havaya, suüstü və yerüstü hədəfləri sərrast zərbələrlə məhv etməyi bacarmışlar.

Ayri-ayrı qoşun növlərinin bölmələri təlim günlərində sübut etdilər ki, yüksək döyüş vərdişlərinə yiyələnilər və döyüş meydanlarında bu vərdişlərdən ustalıqla yaranlaşmaq imkanına malikdirlər.

Müdafiə naziri general-pol-

məsul zabitlərin iştirakı ilə keçirilən kollegiya iclasında yekun olaraq bildirdi ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən keçirilən irimiqyaslı təlimlərdə

kovnik Zakir Həsənov Silahlı Qüvvələrin rəhbər heyəti, birlək və birləşmələrin komandır və qərargah rəisi, eləcə də

qarşıya qoyulan məqsəd və vəzifələr uğurla yerinə yetirilib.

2016-cı ilin başa çatmasına o qədər də çox vaxt qalmayıb və əslində, irimiqyaslı təlimlər cari ilde Silahlı Qüvvələrimizin döyüş hazırlığı sahəsində qazandığı nailiyətlərlə son geniş miqyaslı baxış xarakteri daşıyır. Təlimlər göstərdi ki, ordumuz döyüş potensialını ilbəil artırır və bölgəmizdə hərbi imkanlarına görə en qüdrətli güc strukturudur. Bu gün iftiخار hissili deyə bilerik ki, Azərbaycanın qüdrətli ordusu var və o, hər bir vətənsevər azərbaycanının qürur və güvəncə yeridir.

"Azərbaycan Ordusu"

Gənc zabitlərimiz

“Zabitəm - qürurluyam”

"Oxuduğum məktəbin kollektivi şəhid məzunları ilə həmişə fəxr edir". Bu sözləri ordumuzun gənc zabitlərindən biri - leytenant Nihad Şahbazovdan müsahibə alanda qeydə aldım. Ölkəmizin bir çox təhsil müəssisələrində erməni işgalçılara qarşı mübarizədə qəhrəmanlıq nümunələri göstərmis soydaslarımızın xatırə guşələri yaradılıb. Nihadın təhsil aldığı Şirvan şəhər 3 sayılı orta məktəbin də 8 məzunu Qarabağ müharibəsində şəhid olub. Və bu məktəbin kollektivi daim şəhid məzunlarının xatırəsini ehtiramla yad edir.

- Büyüyüb yaşa dolduğum illərdə həm ailəmizdə, həm oxuduğum məktəbdə, həm də cəmiyyət arasında müharibədən bəhs edən ağırli-acılı xatırələri dinləyərək insanları şəhidliyə aparan yoluñ ən yüksək mənəviyyat zirvəsi olduğunu dərk etmişəm, - deyə leytenant uşaqlıq və yeniyetməlik dövründən xatırələrindən səhbət açır. - Müharibə xalqımızı sınağa çəkib, kimin kim olduğunu hamiya göstərib. Vətənpərvər insanlar torpaq,

millet və dövlətimiz naminə silaha sarılıb düşmən üzərine savaşa atılonda dayım Mahir Əsgərov da onlardan biri olub. Qarabağ döyuşlərinin birində yaralanıb. Hər dəfə dayımgilə gedəndə ürəyimdə iftخار, qürur yaşamışam. Artıq 7-ci sınıfda oxuyanda bir gün evdəkilərə zabit olacağımı dedim...

Nihad Şahbazovun orta məktəbdə hərbə marağının yaranmasında Qarabağ müharibəsinin odundan-alovundan çıxmış hərbə hazırlıq

müəllimi Azad Eyyubovun da böyük zəhməti olub. "Hərbi rəhbərimiz bize keçdiyi döyüş yolundan, müharibədə rastlaşdığı hadisələrdən danışanda ona həvəsle qulaq asardım. O, bize vətənpərvərliyi, müstəqil Azərbaycanın suverenliyini, ərazi bütövlüyünü qorumağa daim hazır olmağı aşılıyordı. Deyirdi ki, bu gün parta arxasında əyleşən şagirdlər yaxşı oxumaqla, təhsildə və tərbiyədə nümunəvi olmaqla özünü sabahın layiqli vətəndaşı kimi hazırlayırlar. Bununla da əsl vətəndaş olmağın sırlarını izah edirdi."

Müsahibim haqlıdır, bəzən bir şagirdin peşə seçimində, gələcəyini düzgün qurmasından müəlliminin də rolü böyük olur. Bu mənada ümummilli liderimiz Heydər Əliyev müəllim, pedaqoq əməyinə yüksək qiymət verərək qeyd edirdi ki, həyatda müəllim peşəsi qədər şərəflə peşə tanımır. Müasir dövrə ölkəmizdə vətənpərvərlik tərbiyəsinə, gənc nəslə Vətən sevgisi kimi müqəddəs dəyerlərin aşınmasına ciddi fikir verilir. Heç şübhəsiz ki, müsahibimin də bugün nümunəvi zabit olaraq cəmiyyətdə ən hörmətli peşələrden birini seçməsində məktəb illərində alışdırı Vətən sevgisinin əhəmiyyəti az olmayıb.

Gənc zabitə səhəbtində şəxsi heyətin hərbə vətənpərvərlik tərbiyəsinə toxunuruq, bu günümüzün əsgərləri olan gənclərin Vətənin müsəlləh döyüşçüləri kimi yetişməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edən amillərdən səhəbət açırıq. Müxtəlif vaxtlarda müsahibə alırdıq gənc zabitlər kimi, leytenant Şahbazov da qeyd edir ki, hər bir bölmə komandiri təbliyindəkilərə şəxsi nümunə

olmağı bacarmalıdır. Bundan ötrü isə zabitlərdən savadlı, hərtərəfli hazırlığa malik olmaq və ən başlıcası, vətənpərvər olmaq tələb olunur. "Sıradə dayanan əsgəri döyük növbətçiliyinə hazırlamaq zabitdən böyük məsuliyyət tələb edir. Axı əsgər döyük növbəsinə qəbul edəndə ona Vətənimizin ərazi bütövlüyünün müdafiəsində dayanmaq kimi məsul vəzifə həvələ edilir. Şəxsi heyəti bele bir vəzifəyə hazırlamaq üçün yüksək döyük və mənəvi-psixoloji hazırlıq tələb olunur. Gənc döyükü üzərine düşən vəzifənin mahiyyətini dərindən başa düşməsə, onu döyük növbətçiliyinə təyin etmək olmaz."

- Həm hərbə liseydə, həm də ali hərbə təhsil müəssisəsində oxuduğum illərdə gələcəyin hazırlıqlı zabiti, komandiri olmağı qarşıma əsas məqsəd qoymuşdum, - deyə taqım komandiri bildirir. - Əger qe-

rəngahda məni bir nümunəvi zabit kimi təqdim ediblərsə, deməli, qısa vaxtda komandanlığın etimadını qazana bilmişəm. Kursantlıq dövründə qazandığım hərbə biliklər, müəllimlərimizin dəyərlə tövsiyələri indi köməyime çatır. Bu gün cəbhə bölgəsində özümü bacarıqlı, vətənpərvər komandır kimi təsdiqləmək tək valideynlərimə yox, həmçinin bir vaxt mənə dərs demiş, öydənəsihət vermİŞ unudulmaz müəllimlərimə də başucalığı getirməyə çalışıram.

Taqım komandırı ilə səhbətmidən sonra yene yolum səngərlərə, Vətənimizin göz bəbəyi kimi qorunduğu mövqelərdir. İnanıram ki, qəhrəmanlıq, mərdlik ünvanı olan bu yerlərdə yene təcrübəli, vətənpərvər zabitlərimizlə tanış olacağam.

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Leytenant Novruz Novruzovla komandırı olduğu bölmənin dayaq məntəqəsində görüşdüm. Düşmənlə üz-üzə olan postda yaradılmış səliqə-sahman, şəxsi heyətin nizam-intizamı adında xoş ovqat yaradır. Vətənin ağır günündə ömrünü hərb işinə həsr edən zabitin xalqına, dövlətinə gəlbən bağlı olması məndə xoş duyğular oyadı.

İstər arxa cəbhədə, istərsə də döyük xəttində xidmət edən hərbə qulluqçular daim hazırlıqlarını artırırlar. Bunun üçün peşəkar zabit heyəti formalaslaşır. Ele bölmə yoxdur ki, onun döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığı ilə təcrübəli zabitlərimiz məşgul olmasınlar. Səngərdə döyük növbəsini təşkil edən gənc zabit N.Novruzov da məhz Vətənin təsəsübüñ çəkən oğullardandır.

Novruz əslən Qərbi Azərbaycandandır. Erməni vandall-

İxtisas hazırlığı başlıca amildir

lərinin iki xalq arasında səpdiyi düşməncilik toxumu onunda valideynlərini bir çox soydaşları kimi doğma ocaqlarından didərgin salıb. O, dədə-baba yurdunu görməsə də, hər zaman onun həsrətində olduğunu deyr. Doğmalarından ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi cinayətləri çox eşidib. Kiçik yaşlarından düşmənə qarşı qəlbində kəskin nifret hissi oyanıb. Qarşıya məqsəd qoyub ki, böyükəndə mütləq hərbçi olsun.

Tale elə gətirib ki, Novruz öncə C.Naxçıvanski adına Hərbə Liseyi, daha sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbə Məktəbini motoatıcı ixtisası üzrə bitirib. Novruz zabit kimi ön xətdə xidmətə başlayıb. O deyir:

- Səngər heyəti mənim üçün yad deyil. Kursant olduğum illərdə cəbhə bölgəsində təcrübə keçmişəm. İndi də tabliyimdə olan əsgərlərin yüksək səviyyədə xidmət apar-

ması üçün çalışıram. Düşmənə qarşı-qarşıya xidmət etməyin məsuliyyəti daha çoxdu. Bunu əsgərlərə tez-tez xatırladıram. Başlıca məqsədimiz ayıq-sayıq xidmət etməyimizdir. Düşmən hər an postumuza basqın edə bilər. Ancaq biz bunun qarşısını vaxtında

Qarabağ müharibəsi zamanı yadelli işgalçılara qarşı döyüşlərdə ağır yaralanıb. Dayısı Zəmin Mirzəyev də ordu sıralarında zabit kimi xidmətini davam etdirir.

Leytenant N.Novruzov şərəflə xidmətini ruh yüksəklüyü ilə davam etdirir. Qəlbən bağlı olduğu hərb işini daha çox öyrənməyə çalışır. İstehkam qurğularının tələblərinə cavab verən blindaja bitişik kiçik otağı keçirəm. Burada balaca yazı masası var və üzərində döyük nizamnamələri, hərb eliminə dair müxtəlif ədəbiyyatlar da üst-üstədir. Novruz xidmətdən vaxt ayırıb həm də nəzəri biliklərini artırmağa çalışır. O qazandığı biliklərdən hər gün yararlandığını deyir.

Tabəliyində olan əsgərlərin döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığı taqım komandırı üçün əsasdır. Bu səbəbdən də o, daim əsgərlərin ixtisas hazırlığına önem verir. Yaxşı bilir ki, onların döyükə hazırlığı uğura təminat verən başlıca amillərindən biridir.

**Major
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

"Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır"

Nümunəvi tankçı

Tank elə hərbi texnikadır ki, onu mükəmməl idarə etməyi bacardıqda, heyətin bütün üzvləri bir-birini başa düşdükdə, komandır, tuşlayıcı və sürücü-mexanik öz funksiyasını mükəmməl verinə yetirdikdə döyüş meydanında düşmənə qarşı olduqca zəhmli və məhvədici qüvvəyə malik olur. İnamlı demək olar ki, "N" hərbi hissəsinin tankçıları buna qadırdırlar. Onlar aprel döyüslərində işgalçi Ermənistan ordusunun bölmələrinə ağır zərbələr endirmişdilər. Bu gün də tank heyətləri döyüş hazırlığını artırmaqla ordumuzun gücünə güc qatırlar.

- Tankçılarımız döyüş həzırlığını daim yüksəltməkle məşğuldurlar, - zabit Niyazi Dadaşov biziñle söhbətində bildirdi. - Döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, hərbi hissəmizin şəxsi heyəti, o cümlədən tank heyətləri ilin əvvəlində taktika və ixtisas hazırlığı məşğələlərinə cəlb olunur, sürücü-mexaniklər praktik sürmələr həyata keçirirlər.

Hərbi hissədə bacarıqlı tankçılar çoxdur. Qərargahda zabitlərlə söhbət edərkən ən yaxşılara gizir Umar

Ömərovun da adını çəkdilər. Ona görə zabit Niyazi Dadaşova həmin tank bölməsinə yollandıq. Döyüş texnikasının təcrübəli komandiri ile görüşüb yaxından söhbət etdik.

Umar Ömərov Balakən rayonunun Talalar kəndindəndir. O, ordu sıralarına 1996-ci ilde çağırılıb və o vaxtdan hərbi xidməti özüne peşə seçib. Müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurmamış təleyini birləfəlik ordu ilə bağlamaq qərarına gəlib. Umar Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində ləyaqətlə

tankçı kimi xidmət edir. De-kabrda xidmətinin 20 ili təmam olacaq.

- Əsgər kimi tank bölməsinde xidmət edirdim, - gizir Umar Ömərov deyir. - Uşaqlıdan texnikaya məndə böyük həvəs vardı. Əsgəri peşəmi səyə öyrənir, işmə məsələyyətə yanaşırımdı. Ona görə komandirlərim də mənə yaxşı tankçı kimi həmişə xoş münasibət göstərirdilər.

Bir il xidmət etdikdən sonra komandanlıq nümunəvi əsgər Umar Ömərova tank komandiri ixtisasına yiyələnmək üçün Gizirlər Məktəbində oxumağı təklif ediblər. Əsgər ailəsilə məsləhətləşdikdən sonra arzu və isteyinə uyğun hərəkət edib.

- Gizir Ömərov bölməmizin ən çalışqan, hazırlıqlı tankçılarından biridir, - zabit Niyazi Dadaşov deyir. - Onun komandiri olduğu heyət həmişə döyüş bacarığı ilə müsbət mənada fərqlənib. Təlim və məşğələlərdə əməli ilə sübut edib ki, tankçı kimi verilən döyüş tapşırıqlarını axıradək yerinə yetirməyə qadırdır.

Hərbi peşə, şübhəsiz, çətin peşədir və yalnız cəsurlar çətinliklərdən qorxmurlar. Ən başlıcası isə Vətəni sevən, onun uğrunda fədakarlığa ha-

nəticə göstərməyi bacardılar.

Tankçılarımız birinci mərhələdə öz qrupunda birinci olular. Diger bir qrupumuz isə biatlion yarışlarında ən yüksək nəticəyə nail oldu və 24 dəqiqəyə mərhələni başa vurdur. Tuşlayıcı operatorlarımız atışlarda yüksək ustalıq nümayiş etdirdilər və göstərdilər ki, Azərbaycan tankçıları peşəkarlıq və döyüş hazırlığının səviyyəsi baxımından heç kimden geri qalmırlar...

Hazırda hərbi bölmədə döyüş hazırlığı tədbirləri vaxtında və yüksək səviyyədə yerinə yetirilir. Sürəcülük və atəş hazırlığı dəsləri vaxtında həyata keçirilir. Bütün heyətlər peşəkar tankçılardan təşkil edilib, gizir və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları daim öz döyüş verdişlərini möhkəmlədirilər.

Təcrübəli tankçı kimi gizir Umar Ömərov hər an silahdaşlarına kömək etməye, öz bilik və bacarığını onlara bölməmeye hazırlanır.

**Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Hərbi qulluqçumuz şəhid olub

Noyabrın 15-də xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən düşmən tərefində açılan atəşdən Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçusu Məlikov Aqil Qismət oğlu şəhid olub.

Ermenilərin növbəti təxbəti nəticəsində şəhid olan hərbi qulluqçu Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmrinə əsasən, ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalına təqdim olunur.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin yaxınlarına, əzizlərinə dərin hüznələ başsağlığı verir və səbr diləyir!

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

18 noyabr 2016-cı il.

Ermeni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 38 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Barekamavan kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qaymaqlı kəndində, Berd rayonunun Ayqepar və Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibəyli və Ağbulaq kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəş tutulub.

İşğal altında olan Ağdam rayonunun Şirvanlı, Yusifcanlı, Sarıcalı, Cəvahirli, Baş Qərvənd, Cəbrayıllı rayonunun Mehdiли kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəş tutulub.

Təcrübə böyük məktəbdir

Hansi sənətin sahibi olursa ol, gərək öz işini sevəsən. Ömrünü həsr etdiyin və dərindən bağlandığın peşənin mükəmməl bilicisi olasan.

Cəbhə bölgəsindəki "N" hərbi hissəsində xidmət edən baş gizir Yusif Nəbiyev də sənətinin peşəkarıdır. Burada ezməyyətdə olarkən "Nümunəvi xidmət" rubrikasına yazı hazırlayacağımı bildirəndən baş gizir Yusif Nəbiyevin haqqında yazmağı məsləhət görürənlər. Yusif seçdiyi peşənin

sirlərini dərindən öyrənib. Yüksək intizamı, məsuliyyətliyi və işgəzarlığı ilə seçilir. Üzərinə düşən tapşırıqların öhdəsindən daim bacarıqla gəlib. Artıq təcrübəli hərbçi kimi sənətinin sirlərini tabeliyindəkilərə də böyük həvəslə, yorulmadan öyredir.

Baş gizir 20 ilə yaxındır ki, hərbi xidmətdədir. Əksər xidmət müddətini cəbhə bölgəsində keçirdiyini və hansı hissələrin onu ordumuzun sıralarına getirdiyini deyir. Y.Nəbiyev bildirir ki, vaxtılı xalqımızın başına gətirilən faciələr - 20 Yanvar, Xocalı soyqırımı qəlbində düşmənə nifret hissi-

ni daha da artırıb. Torpaqlarımızı işğal edən ermənilərə qarşı döyüşməyə, Vətənin keşiyində dayanıb onu yağıldan qorumağa söz verib və hərb sənətini seçməyi qarşısına məqsəd qoyub. Şəki şəhər Aydınlıq kəndində dünyaya göz açan Yusif təleyini hərb sənətinə bağlayıb. Beləliklə, 1997-ci ilde Gizirlər Məktəbində oxuduğdan sonra iki il Naxçıvan Muxtar Respublikasında "N" hərbi hissəsində xidmət edir. Sonra onun xidmət yolu cəbhə bölgələrindən - Füzulidən, Tərtərdən keçir.

İllər ərzində işinə olduqca məsuliyyətli, vəzifə borcuna prinsipial yanaşması onun bir hərbçi kimi xarakterik cəhətləridir. Xidmət etdiyi hərbi hissədə gizir Nəbiyevi işinin peşəkarı kimi tanıyırlar.

Oyñırıñ ki, təcrübəli gizir aprel döyüşlərinin fəal iştirakçısi olub. O, bu döyüşlərdə fərqləndiyinə görə hərbi hissə komandanlığı tərefində mükafata, fəxri fərmana layiq görülüb.

"Hər zaman olduğu kimi, bu gün de Vətənin keşiyində, torpaqlarımızın műdafisiində ayıq-sayıq əsgərəm. İçdium hərbi andıma sadiqəm. Torpaqlarımızın işğaldan təmizlənməsi namənə canımdan, qanımdan keçməyə hər an hazırlam, Vətənə xidmetimdən qururluyam", - Yusif deyir.

**Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycanın dövlət rəhbərliyi səviyyəsində ordun quruculuğunun daha da inkişaf etdirilməsinə göstərilən diqqət və qayğı hərbi hissələrdə sosial-məişət şəraitinin xeyli yaxşılaşmasına səbəb olub. Bu gün cəbhə bölgələrində elə bir hərbi hissə tapılmaz ki, orada ürəkaçan şərait olmasın. Hərbi bölmələrdə yaradılan müasir məişət şəraiti, həmcinin şəxsi heyətin düzgün qidalanması və əşya-ərzaq təminatının yaxşılaşdırılması şəxsi heyətin sağlamlığından qorunması üçün əsas amillərdir. Artilleriya bölmələrindən birində bu fikrin təkrar təsdiqini tapdıq.

Müasir hərbi hissənin şəraiti böyük quruculuq işlərinin görülməsindən xəbər verir. Əsgər yataqxanası, yeməkxana və hamam-camaşırxana ilə yanaşı, tibb məntəqəsi də müasir səviyyədə inşa edilərək şəxsi heyətin istifadəsinə

Yüksək tibbi xidmət naminə

verilib.

Səhər tezdən hamı kimi, hərbi tibb işçiləri də xidmət yerdədir. Bizimlə görüşən tibb xidməti mayoru Rahim Muxtarovla tanışlıqdan öyrənirəm ki, 13 ildir Azərbaycan Ordusunun sənədlərində hərbi səhiyyə sahəsində çalışır. Azərbaycan Tibb Universitetinin məzunu olan müsahibimiz orduya gəlmədən əvvəl doğulduğu Astara rayonundakı iri yaşayış məntəqələrindən birində baş həkim işləyib. Amma bir hərbi həkim kimi Vətənimizə töhfə

vermek amalı onu orduya getirib. Aprel döyüslərinin feal iştirakçılarından olan tibb xidməti zabiti hərbi xidməti dövründə ürəkdən sevdiyi peşəsinin sırlarını gənc həmkarlarına da aşılamağı özüne mənəvi borc bilib. Hansı hərbi bölməde xidmət edibə, orada tibb xidmətinin arzulanan səviyyədə qurulması üçün əlindən gələni əsirgəməyib.

- Müxtəlif bölgələrdə hərbi xidmətdə olan zaman əsas amalim mənə ümidi olan xəstələrimə şəfa vermək olub, -

deyir Rahim həkim. - Əsgərlərə tibbi xidmət göstərəndə isə müqəddəs bir vəzifənin - Vətənimiz qarşısında bir hərbi borcumun məsuliyyətini hiss etmişəm. Torpaqlarımızı yağılardan göz bəbəyi kimi qoruyan oğulların dərdindən mələhəm tapanda, sarığını dəyişəndə, ən başlıcası isə, xəstələnmə riskinin qarşısını vaxtında alanda özümüz xoşbəxt sanmışam. Bu gün vəzifəmizdən asılı olmayaraq Vətənimiz üçün gərkili bir ömrə yaşıma-lıyiq.

Həkim söhbətimizdə bildirir ki, aprel döyüsləri başlanan da, o da başqa həmkarları kimi bir müddət ön xətdəki bölmələrə ezam olunub və üzərinə düşən tapşırıqların ödəsində bacarıqla gəlib. Müasir dövrde ölkəmizdə hərbi səhiyyənin inkişafından fərqli hissi ilə səhəbət açan müsahibim qeyd edir ki, əvvəlki illərlə müqayisə ediləndə bu gün çox böyük işlər görülüb. "Dövlətin və xalqın ordumuza olan güclü dəstəyi bütün sahələrdə olduğunu kimi, hərbi tibb xidmətinin de müasir səviyyədə inkişafına səbəb olub. Alınan yeni tibb avadanlıqları müayinənin

dəqiq aparılmasına kömək edir. Artıq bir çox hallarda özümüz xəstəni düzgün müayinə edirik, əgər zərurət yaranarsa, xəstə sehra hospitalına təxliyyə edilir və ona lazımi tibbi xidmət göstərilir. Ən başlıcası isə, hazırda xəstələnmə faktına çox az rast gəlinir, çünkü hərbi hissələrin hamisində olverişli sosial şərait yaradılıb".

Sonra tibb məntəqəsində gənc həkim tibb xidməti leytenantı Nifteli Niftəliyevlə tanış olur. Hərbi tibb fakültəsinin builki məzunu olan həkim bildirir ki, müraciət edən hərbi qulluqçulara vaxtında və dəqiq tibbi xidmət göstərmək onun əsas vəzifəsidir.

Gizir Həsən Qaraşlı isə Hərbi Tibb Fakültəsinin Feldşerler Məktəbinin 3 il əvvəl bitirib. Müqəddəs peşəsində həvəsle çalışdığını deyən gizir tibb məntəqəsindəki şəraitdən ağızdolusu danışır və Rahim Muxtarov kimi təcrübəli hərbi həkimlə ciyin-ciyanə çalışma-sından qürur duyduğunu bildirir.

Tibb məntəqəsində müayinə olunan hərbi qulluqçular da səhəbət zamanı onlara göstərilen diqqət və qayğıdan, xoş münasibətdən razılıq etdilər.

Polkovnik-leytenant Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"

qətlə izleyir. Ona görə ki, burada eks olunan məlumatlar her bir əsgərin xidmət dövrünü əhatə edir.

Biz hərbi hissədə zabitin dediklərinin şahidi oluruq. Həqiqətən də əsgərlərin divar qəzetiñin yeni sayını necə böyük maraqla oxuduğu diqqətmizdən yayınır. Burada yer alan bölmələrdə asudə vaxt, kütłəvi idman tədbirləri, texnikalara qulluq, silahla sira hazırlığı, "Açıq qapı" günü tədbirləri, ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hərbi hissədə əsgər və zabitlərə görüşləri haqqında məlumatlar verilib. Əlamətdar, tarixi günlər barədə yazılar da

Minnətdarlıq
"Mən əsgər anasıyam"

nışdıqlarından sonra artıq bütün nigarənciliğimə son qoyuldu. Komandirlərindən, nizam-intizamdan, səliqə-sahmandan və keçirilən dərslerdən o qədər razı idi."

Andicmə zamanı qardaşının cəld və çevik hərəkətlərə komandaları yerinə yetirməsini diqqətlə izleyən Naili hissələrini bizimlə bölüşərkən "Zamanı gələndə men də Vətənimə layiqli əsgər olacağam" sözləri ilə sadəcə qürur duyula bilər.

Yaxınları ilə mərasimdə iştirak edən ana övladının xidmət yeri ilə yaxından tanış olub, gündəlik məisət şəraitini öz gözleriyle gördükdən sonra minnətdarlıq üçün sözləri ifadə etməkdə çətinlik çəkirdi. "Müasir isitmə sistemləri ilə qızdırılan əsgər yataqxanasını, səliqəli yatacaqları görəndə ürəyimə yenidən rahatlıq gəldi. Hər tərəf təmiz və səliqəli idi. Əsgərlərin istirahəti, məisəti üçün yaradılan yüksək şəraitin şahidi olduq. Yeməkxanada xörəkləri qadın aşpazların hazırlanmasını biləndə isə sevincdən ürəyim dağa döndü. Bu gün mən aprel döyüslərində qələbə qazanan ordumuzun gücünün canlı şahidi oldum."

Əsgər anası ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənova və hərbi hissənin komandır heyətine öz minnətdarlığını bildirdi. Heyatda ən böyük qürurunu "əsgər anası" olaraq yaşadığını xüsusiylə qeyd edən Almaz xanım öz övladının timsalında bütün gənclərə cansağlığı və hərbi xidmətdə uğurlar arzuladı.

Leytenant
Güney TAGİYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Divar mətbuatı güclü təbliğat vasitəsidir

Silahlı Qüvvələrdə şəxsi heyətin ictimai-siyasi həzirlıq sisteminin düzgün təşkil olunması orduda döyüş gəliliyyətinin yüksək olmasının əsas göstəricisidir. Bəli, bu istiqamətdə atılan ciddi addımlar onu deməyə əsas verir ki, hərbi qulluqçularımızın ictimai-siyasi hazırlığı hər zaman olduğu kimi, bu gün də yüksək səviyyədə qurulub. Oeyd edək ki, şəxsi heyətin ictimai-siyasi hazırlığında divar mətbuatı xüsuslu yer tutur. Divar mətbuatı orduda yayılan ən geniş təbliğat vasitəsidir. Hər bir hərbi hissədə divar mətbuatı fəaliyyət göstərir. Önəmlisi odur ki, burada yer alan yaradılar şəxsi heyətin ictimai-siyasi hazırlığının artırılmasında mühüm rol oynayır.

Hərbi hissələrdə ezamiyyətdə olduğum zaman divar mətbuatı ilə maraqlanıram. Cəbhə bölgəsində yerləşən "N" hərbi hissəsində də şəxsi heyətin hazırladığı aylıq divar qəzeti diqqətimi çəkir. Qəzətin adı, rubrikalar üzrə yazılırlar yerləşdirilməsi təbliğat vasitəsinin mükəmməl hazırladığını göstərir. Hərbi hissənin zəbiti Azər Məmmədov şəxsi

heyətin mənəvi-psixoloji hazırlanlığında divar mətbuatının ne qədər önem kəsb etməsindən danışır:

- İlk gündən hərbi hissəyə daxil olan hərbi qulluqçu əyani olaraq divar mətbuatındaki yazılarla maraqlanır. Əsgər divar qəzətindən nizam-intizam, döyüş və idman hazırlığı, qoşun xidməti, digər tədbirlərə bağlı məlumatları di-

xüsusi haşiyələrdə təqdim olunur.

Zabit A.Məmmədov söhbətində onu da bildirdi ki, hər dəfə divar qəzetiñin yeni sayını hazırlananda müasir Azərbaycan Ordusunun banisi ulu önder Heydər Əliyevin Silahlı Qüvvələrimizin formallaşması və inkişafı barədə səslenəndirdiyi kəlamlar yer alır.

Divar qəzetiñin növbəti sahında Ümummilli Liderimizin "Ordu bizim ordumuzdur, ordu xalqımızın tərkib hissəsidir. Ordu ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin dayağıdır" kelamı manşetdə verilir.

"Qəhrəmanlarımızı tanıyal" lövhəsində Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarının fotoları eks olunub. Burada şəxsi heyət Qarabağ müharibəsində doğma Vətənimizin müdafiəsi naməne canını qurban verən döyüşçüləri yaxından tanıır, onların ömrə yolundan nümunə götürürler.

Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Ordu quruculuğu

Keyfiyyəti dəyişməyə hesablanmış yeniliklər

Son bir neçə ildə ordumuzda yetərinə nailiyyətlər əldə edilib. Yenilik, dəyişiklik, irəliləyiş potensialı var. Müasir dövr yeni metodlar, üsullar, təkmil taktika yaradır. Mövcud şərait bütün bunlardan səmərəli bəhrələnməyi, yenilikləri şəraitə uyğunlaşdıraraq tətbiq etməyi başlıca vəzifə kimi qarşıya qoyur.

Dünya təcrübəsi göstərir ki, ordu quruculuğunda atılan addımlar ancaq illərlə qurulub yaradılmış mexanizmi dəyişməz halda qoruyub saxlamağa hesablanarsa, heç bir şey dəyişmədən davam edərsə, gec-tez bu proseslər nəinki ordunun döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsinə kömək etməyəcək, eksinə, Silahlı Qüvvələrin döyüşməyə qadir olan bir qurum olduğunu da şübhə altına alacaq. Deməli, ordunun ən müasir bir orduya çevrilmesini təmin etmək, çevik, daim döyüşə hazır vəziyyətdə olan, ən müasir texnikalarla, silahlarla təmin olunmuş, dövrün yüksək tələblərinə cavab verən, torpaqlarımızı işgaldən azad edə biləcək daha mobil, daha müasir, daha qüdrətli orduya çevrilməsinə nail olmaq lazımdır. Bu baxımdan Ali Baş Komandanın tapşırığına əsasən, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi müasirliyin və zamanın tələblərindən maksimum yararlanmağı, yenilənməyi tələb edir.

Təbii ki, arzu, amal varsa, düşüncə tərzi zamanla ayaqlaşmağa can atırsa, nəzərdə tutulanlara nail olunur və nəticədə uğur təmin edilir.

İstəyimiz mobil, ən yeni texnologiyalarla təmin edilmiş, hər an döyüşə hazır olan ordunun formallaşmasıdır. Son illərdə bu amil diqqətdə saxlanıldıqından ordumuz hər növ xarici təhdidlərə cavab verməyə, ölkəmizin ərazi bütövlüyüünü bərpa edilməsini, qorunmasını təmin edir, həmcinin, istənilən an işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etməyə qadirdir.

İslahatlara start veriləndə hərbi qulluqçuların sosial hüquqları, imtiyazları nəzarətdə saxlanıldı, inkişaf etdirilməsi və məişət şəraitlərinin yaxşılaşdırılması da unudulmadı. Hərbi qulluqçuların və ailə üzvlərinin diqqət və qayğı ilə əhatə olunması ordu ilə xalq arasında münasibətlərin sağ-

lam mərcaya düşməsini də təmin etdi.

Sadalananlarla bağlı ötən il ərzində hansı işlər görülmüşdür, hansı yeniliklər heyata keçirilmişdir?

- Müdafiə nazirinin göstərişinə əsasən, dövrün tələblərinə cavab verməyən qərarlar, sərəncamlar, sənədlər təftiş-təhlil edildi, hüquqi sənədlərin, əsasnamələrin hazırlanması, yenilənməsi işi başlandı, hüquqi baza təkmilləşdirildi. Yenilərinə tələb yarandıqca bu iş

tekmilləşdirilməsi haqqında imzaladığı sərəncamlı Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbi Quru Qoşunları, Hərbi Hava Qüvvələri, Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunları və Hərbi Dəniz Qüvvələri fakültələri yaradılaqlı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə birləşdirildi;

- Silahlı Qüvvələrin ştat strukturu optimallaşdırıldı və qoşunların daha səmərəli idarə edilməsi məqsədilə yeni strukturlar yaradıldı;

- yeni düşüncə tərzinə malik, peşəkar, qarşıya qoyulan tapşırıqların daha səmərəli icrasına nail olmaq bacarığına malik olan hərbi qulluqçular seçilərək rəhbər vəzifələrə təyin edildi;

- müqavilə əsasında xidmətə keçid baş tutdu və islahatlar nəticəsində qoşunların döyüş hazırlığına birbaşa təsir edəcək bir çox vəzifələrə peşəkarların cəlb edilməsi həyata keçirildi. Təşkilati dəyişiklik nəticəsində bu kateqoriyadan olan hərbi qulluqçuların seçiləmisi, vəzifələrə təyin edilməsi və təhsilə göndərilməsi birbaşa hərbi hissə komandirlərinə həvələ olundu;

- şəxsi heyətin təsərrüfat işlərindən azad edilməsinə başlandı və bu proses indi də da-

- xüsusi Hərbi Hava Qüvvələri, onun tərkib hissəsi olan Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunları, Hərbi Dəniz Qüvvələri, tank və digər zirehli texnika, raket və artilleriya hissələri, rabitə və idarəetmə sistemləri yeniləndi. Bunun nəticəsində ordu hərb elminin son nailiyyətlərindən bacarıqla istifadə etmək imkanı qazandı.

Sistemli şəkildə müasir idarəetmə sistemləri alındı ki, bunlar da öz növbəsində ordunun döyüş hazırlığının yüksəldilməsinə və hərbi qulluqçuların peşəkarlığının artırılmasına müsbət təsir etməye başladı. Eyni zamanda yüksək dəqiqliklili silahlardan maksimum istifadə etməklə baş tutacaq təmassız, texnoloji yeniliklərə zəngin döyüş əməliyyatları istiqamətində də Silahlı Qüvvələrimizdə uğurlu işlərin bünövrəsini qoydu;

təkmilləşdirildi;

- yerli müdafiə sənayesinin istehsal etdiyi məhsullarla təmin edilən ön xətt hərbi hissələri sutka ərzində düşmənin hərbi obyektlərini, hərəketini izləmək, nəzarətdə saxlamaq və məhv etmək imkanı əldə etdilər;

- hərbi qulluqçuların ərzaq, geyim, əşya-emlakla təminatında da keyfiyyətin ən önemli göstərici olduğu tələb kimi qarşıya qoyuldu;

- şəxsi heyətin sağlamlığıının qorunması ən vacib amil kimi irəli sürüldü. Yeni müasir tibbi avadanlıqlar, mobil səhra hospitalları, reanimobilər, sanitər helikopterlər alınaraq şəxsi heyətin istifadəsinə verildi;

- ictimaiyyətlə əlaqələr dəha da gücləndirildi, "Açıq qapı" günlərinin keçirilməsi ənənə halını aldı, hərbi vətənpərvərlik mövzusunda tədbirlərin sayı artırıldı.

Deyilənlərin nəticəsi olaraq hərbi xidmət həyatda, cəmiyyətdə nüfuzlu bir sahəyə çevrildi.

Əgər Müdafiə Nazirliyinin son vaxtlar gördüyü tədbirləri tezislər əsasında nəzərdən keçirsek, görərik ki, çox qısa bir vaxtda böyük işlər yerinə yetirilib. Xüsusi qeyd edilməlidir ki, qazanılan bütün nailiyyətlərin əsasında Azərbaycan xalqının, ölkə rəhbərliyinin diqqəti və qayğısı dayanır.

Bu günlərdə cəbhə bölgəsinə səfəri zamanı zabit və əsgərlərlə görüşən Prezident İlham Əliyev ordu quruculuğunu barədə deyib: "Güclü orduların reytinglərində Azərbaycan Ordusunun çox yüksək yeri vardır. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir, günbegün artır. Ordumuzda nizam-intizam hökm sürür. Ordumuzun maddi-texniki təminatı ən yüksək səviyyədədir. Biz son illər ərzində milyardlarla dollar dəyərində ən müasir silah-sursat, hərbi texnika almışq. O texnikalar ən son texnologiyaya malikdir. Aprel döyüsləri bunu bir daha göstərdi."

Unutmayaq ki, hələ görüləsi işlər də çoxdur. Əminlik ki, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə xalqımız, dövlətimiz, hərbiçilərimiz bu işlərin öhdəsindən uğurla geləcəklər.

daim davam etdirilir;

- təlim-terbiyəye, mənəvi-psixoloji təminata, milli-mənəvi dəyərlərə, nizam-intizama xüsusi önem veriləcəyi bəyan edildi, hərbi psixoloqlar fəaliyyətə başladı;

- döyüş hazırlığına cavab-deh qurumların rolü və əhəmiyyəti yüksəldildi. Hərbi kadrların hazırlanması sistemi mərkəzləşdirildi və hərbi təhsilde ciddi islahatlara start verildi. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin sistemində olan xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin

vəm etdirilir. Bütün şəxsi heyətin tam tərkibdə yalnız döyüş hazırlığı ilə məşğul olmasına təmin etmək üçün bir çox işlərə mülki şəxslər cəlb olundu;

- səfərberlik və qoşunların komplektləşdirilməsi sistemi maksimum dərəcədə asanlaşdırıldı, ehtiyat qüvvələrinin hazırlanması və təlimlərə cəlb edilməsi işi tamamilə yenidən quruldu;

- müasir silah və texnikalar dərindən öyrənilərək, döyüşdə tətbiq üçün birbaşa qoşunların sərəncamına verildi və silahlanaqma qəbul edildi;

- qoşunlarda, yalnız sinif otaqlarında, xəritə, maket üzərində deyil, həmçinin, yeni tikilən poliqonlarda döyüş təlimləri keçirildi. Bütün səviyyələrdə, müxtəlif kateqoriyalı hərbi qulluqçuların cəlb edilməsi ilə keçirilən təlim-məşqlərin və döyüş atışlarının sayı əhəmiyyəti dərəcədə artı. Hərbi Hava Qüvvələrinin uçış saatları çoxaldıldı, aviasiya silahlarının praktiki istifadəsinə və radiolokasiya sistemlərinin daim yenilənməsinə xüsusi önem verildi. Hərbi Dəniz Qüvvələri döyüş atışlı təlimlər keçirməklə praktiki vərdişlər

İsa İSMAYILOV,
hərbi jurnalist

Ordu və cəmiyyət

“Biz də Vətən deyirik!”

Dünən tarixdi. Sabahın tarixi bu gün yaşaniyor. Sabahlar üçün yaşanılan bugünkü günlərin birində tarixləşən bir tədbirdəydim. Gənc əsgərlərin andicmə mərasimi məni həmişə duygulandırır. İnanmaq istəyənlərin baxışları inandırınların baxışlarından üzülmür, üzülə bilmir. Bunca mehriban, bunca incə baxışların tünliyündə bütün baxışları özünün əzzizinin baxışı bilirsən.

Gənc əsgərlərin andicmə mərasimidi. Əsgər babası danışır. Səsinde hiss edilməsi çətin olma-yan kövəklik də var - illər ötüşdü, qurur da - nə gözəl illərdi. Gəncədən Bakıyaçan bu anları xəyalən yaşıyib, xəyalının gerçikləşdiyi məqamın qurru ürəyini dağa döndərib:

- Size baxıram, 55 il əvvəl yadına düşür. Mən Pribaladada həbi and içmişdim, siz Azərbaycanda həbi and içərsiniz. Mən SSRİ vətəndaşı kimi həbi and içmişdim, siz müstəqil Azərbaycanın vətəndaşı kimi həbi and içərsiniz. Biz kazarmalarda yatırıq, siz böyük zövqlə tikilmiş ağban otaqlarda. Biz siyasetin əsgəriyidik, siz Vətənin əsgərisiniz. Xoşbəxtsiniz, balalarım. Müstəqil dövlətin vətəndaşı kimi xoşbəxtsiniz, belə bir ordunun əsgəri kimi xoşbəxtsiniz. Nəvəm Fərid də sizin sıranızda...

Həmi - zabitlər də, əsgərlər də, valideynlər də aqsaaqqalın səmimi kəlamlarını səmimiliklə dinleyirdi. Iller yormuş kişisinin dedikləri kəlmə-kəlmə aqsaaqqal öyüdüne dönüb dinləyənlərin varlığına hopurdu:

- Zamanı geri qaytarmaq mümkün olsaydı, sizin sıranızda olmayı ən böyük xoşbəxtlik bilər-

dim. Siz varsınız, bize ehtiyac yoxdu. Olmayaq da. Siz bizim istəyimizlə xidmət edəcəksiniz. Nəsir Əliyev Gəncədən gəlib. Nəvəsinin andicmə mərasimi onu bu yaşında uzaq yolun yolcusu eləyib. Həbi xidmətdən qayıdanandan sonra sürücü işləyib. Illəri

sırasındaydı. Dörd il sənəgər ömrü yaşadı Vasif. Yaralandı. Müalicə olundu. Yenidən döyüdü. Müharibə veteranı. Həbi and içən gənc əs-

danın əmriyle torpaqları işğaldan döyüslə bu əsgərlər xilas eləyəcək. Bu yaşimdə men de onların sırasına qoşularam, nəvəm əsgər yoldaşı olaram. Təki ev-eşiyindən iraq düşənlərin intizarına son qoyulsun, - Nəsir Əliyevin səmimi kəlmələri mənə aprelin ortalarında Lələtəpənin ətəyində əsasını qarşı tərəfə tuşlayan aqsaaqqalın dediklərini xatırlatdı: "Sərkərdəmiz döyüş əmri versə, hamımız əsgər olacaq..."

Nəsir Əliyev incə duyguludu. Bəzən ürəyindən keçənləri şeirləşdirir də. Gənc əsgərlərə aqsaaqqal tövsiyəsi kimi səslənən

zəhmətiyle uğurlayıb. Övladlarını da bir amalla böyüdüb: ata yurdunu sevin, Vətəni sevin, o illərdə "İş insanın cövhəridi", - deyərdilər. Nəsir Əliyev də övladlarına belə deyərdi...

Qarabağda vəziyyət gərginləşəndə oğlu Vasif də torpaqlarımızı müdafiə edənlərin - döyüşənlərin

gər Fərid onun oğludu... - Dünyamız gözəl olsun. Əmin-amanlıq olsun. Əmin-amanlıq torpaqlarımızın işğaldan qurtuluşyla bağlıdı, - Nəsir Əliyevin dediklərini azərbaycanlıq məfkurəsinin zərrələri bilirom. "Düşmən çəkilib getməsə, danişqılar səmərə verməsə, Ali Baş Koman-

"Vətən oğlu" şeirinin bir misrası hamının düşüncələrinə hopdu: "Biz də Vətən deyirik!".

Nəsir Əliyev belə de-

di... Aqsaaqqallar belə de-

yir... Kəlmələr kəlam gücündə...

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

"Ural" həbi yük avtomobili

Yaxın vaxtlarda Rusiada həbi maşınlar sırasına müasir "Ural-M" həbi avtomobili də daxil ediləcək. Hazırda bu maşının bir neçə variansi mövcuddur və artıq onlar sınaqlardan uğurla keçib. "Ural-M" yük avtomobili "Ural-Next" ailəsinə aiddir.

"Ural-M" maşını özündə modernləşdirilmiş "Ural-4320" avtomobilidir. Maşının elementlərində bir sıra dəyişikliklər aparılıb, bütün aqreqatları çərçivə üzərində bərkidilir.

Maşının uzunluğu - 9 metr, təchiz olunmuş halda çəkisi - 8,25 ton təşkil edir. Onun yüksək hissəsində və ya gövdəsində 13 tona qədər yüksək daşımak olar. Maşın 11,5 ton çəkili qoşma yedəyi dartaşa qadır. Beləliklə, tam yüksəklimiş maşının çəkisi 21,3

Hərbi yeniliklər, ənənələr

ton təşkil edir. Üçoxlu şassidən istifadə etməsi maşının çəkisinin (yükün) oxları üzrə bölünməsini təmin edir. Belə ki, qabaq hissə-

sinə 5,3 ton yük, qalan 16 ton isə arxa arabaya düşür. Bütün burlara 285 at gücündə dizel mühərrikinin hesabına nail olur.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyə altı ildən sonra İsrailə ilk dəfə səfir göndərir

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Baş nazirin beynəlxalq məsələlər üzrə müşaviri Kamal Ökəmin İsraildə səfir təyin olunduğunu bildirib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan İsrailin də Türkiyədə öz səfirini təyin etdiyini deyib. Bu təyinat noyabrın 15-də həyata keçirilib.

Beləliklə, Türkiyə altı illik fasılədən sonra İsrailə ilk dəfə səfir göndərir. İki ölkənin diplomatik münasibətlərində böhran 2010-cu ilde İsrail hərbçilərinin Qəzzə sektorunun blokadmasını yarmağa çalışan "Mavi Məmərə" bərəsinə hücumundan sonra yaranmışdı.

Əfqanistanda polis məntəqəsinə hücum nəticəsində 13 nəfər ölüb

"Taliban" hərəkatının yarıqlıları Əfqanistandan qərbində polis məntəqəsinə hücum ediblər. Hadisə nəticəsində azı 13 polis əməkdaşı həlak olub.

Hüquq-mühafizə orqanlarının məlumatına əsasən, incident cüümə gününə keçən gecə Fərah əyalətində baş verib. Hələlik təfərrüatlar barədə məlumat verilmir.

Yerli sakinlərin sözlerine görə, yaraqlılar əyaletin şərqində hücum zamanı silah və təhlükəsizlik qüvvələrinin bir neçə avtomobilini əle keçiriblər. Habelə hökumət binaları dağıldıb. Şahidlər nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaxınlığında polislərin hücumda əli olduğunu güman edirlər. Belə ki, hadisədən sonra onların bir neçəsi yoxa çıxbı.

ABŞ-in xam neft ehtiyatları artıb

ABŞ-in xam neft ehtiyatları öten hesabat həftəsində 5,274 milyon barrel artıb.

Bu barədə ABŞ-in Enerji informasiya Administrasiyası (EIA) məlumat yayıb.

Analitiklər isə ehtiyatların 1,5 milyon barrel artacağının proqnozlaşdırıldıklar. ABŞ-da xam neft ehtiyatlarının artması fonunda isə neftin qiyməti yenidən ucuzlaşmağa başlayıb.

Belaruslu həkimlər ilk dəfə eyni vaxtda ürək və ağıciyər köçürüblər

Belaruslu həkimlər ilk dəfə ürək və ağıciyər eyni vaxtda köçürülməsi üzrə əməliyyat aparıblar.

Bu barədə "Kardiologiya" Respublika Elmi Təcrübə Mərkəzinin direktoru Aleksandr Mroček jurnalistlərə məlumat verib. A.Mroček deyib: "Gənc cərrahlarımızdan ibarət briqada noyabrın 2-də ilk dəfə ürək və ağıciyər eyni vaxtda köçürülməsi üzrə əməliyyat aparıb. Əvvəlcə uzun süren hazırlıq prosesi olub, ilk növbədə mütəxəssislər hazırlanıb. Əməliyyatdan 12 gün keçib, xəstənin vəziyyəti tedricən yaxşılaşır".

Mozambikdə yanacaq tankeri partlayıb: 73 ölü, 100 yaralı

Mozambikin Malavi səhədi yanındakı Tete şəhərində yanacaq tankerinde partlayış baş verib. Partlayış nəticəsində 73 nəfər həlak olub, 100-ü yaralanıb. Yaralılar ətrafdakı xəstəxanalara yerləşdirilib.

Sözügedən yanacaq tankerinin hadisədə qabaq aşlığı və partlayışa isə tankerden neft çəkməyə çalışan insanların səbəb olduğu bildirilir.

AZERTAC-in materialları əsasında

Həmkarlar arasında idman yarışları ənənəyə çevrilib

Müdafıə Nazirliyi sisteminde çalışan işçilərin və onların ailə üzvlərinin istirahəti, asudə vaxtinin səmərəli təşkili Müdafıə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin daim diqqət mərkəzindədir. BHİK-in təşkilatçılığı ilə keçirilən mədəni-kültəvi tədbirlər arasında idman yarışları önməli yer tutur. Əməkdaşların fəal idman aləminə cəlb edilməsində əsas məqsəd sağlamlığın qorunub saxlanması və möhkəmləndirilməsidir.

Milli Dirçəliş Günü ərefəsində həmkarlar arasında stolüstü tennis üzrə turnir keçirilib. Müdafıə Nazirliyi Mərkəzi Hərbi

kılatın daha hazırlıqlı üzvləri rəqiblərini settərde üstəleyərək mükafatlar uğrunda mübarizə aparmaq hüquq əldə etdilər. Final mərhələsində qarşılaşmalar daha baxımlı və gərgin keçdi. Güclülər qalib gələrək mükafatalayıq yerləri tutmağı bacardılar.

- Stolüstü tennis idmanı ölkəmizdə geniş yayılan idman növlərindən biridir, - bizimlə səhəbtində Müdafiə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Abiyat Ağadadaşova dedi. - Milli Dirçəliş Günü ərefəsində təşkilatımızın üzvləri arasında belə bir yarış keçirmək qərarına gəldik. Ümumiyyətlə, il ərzində əməkdaşlarımız arasında müxtəlif idman növləri üzrə turnirlər təşkil edirik. Bundan əvvəl həmkarlar arasında mini

əməkdaşların və ailə üzvlərinin asudə vaxtinin səmərəli təşkili, həm də onların arasında sağlam və mehriban kollektivçilik münasibətinin saxlanması baxımından maraqlıdır. Stolüstü tennis yarışı da bu baxımdan xoş təessüratla yadda qalıb.

Stolüstü tennis turnirinde Cahandar Heydərov bütün rəqiblərinə qalib gələrək birinci

yi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Abiyat Ağadadaşova təqdim etdi.

Eyni zamanda təşkilatın yarışa qatılmış digər üzvləri də mükafatsız qalmadılar və onlara da turnirin xatire hədiyyələri təqdim edildi.

Qeyd edək ki, oktyabr ayında Müdafıə Nazirliyi Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin əməkdaşları arasında mini futbol üzrə turnir təşkil edilmişdi. Yarışa Silahlı Qüvvələrə məxsus hərbi hissə və qurumlardan 12 komanda qatılmışdı. Mini futbolcular Müdafıə Nazirliyi Mərkəzi Ordu idman klubunun idman zalında mübarizə aparıblar. Beynəlxalq qaydalara uyğun dairəvi üsulla keçirilən turnirde oyunları Cəlal Əzimlinin rəhbərliyile hakimlər idarə edirdilər. Maraqlı idman mübarizəsi şəraitində keçən qarşılaşmalarla birinci yeri Müdafıə Nazirliyi Mərkəzi Hərbi Sanatoriyasının komandası tutdu. İkinçi yere "Topoqraf", üçüncü yere isə MOİK-in komandası layiq görüldü. Qaliblərə pul mükafatları, iştirakçı təşkilatların nümayəndələrinə xatire hədiyyələri təqdim edildi.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

rı beynəlxalq qaydalara uyğun yarışdılar. Hər qrupdan ən yaxşı netice göstərmiş iki idmançı növbəti mərhələyə adlaməq imkanı əldə edirdi. Təş-

futbol yarışı keçirdik. Abiyat xanımın sözlerinə görə, belə mədəni-kültəvi tədbirlərin təşkil edilməsi həm

yeri tutdu. Nurəddin Məmmədov ikinci, Əli Şahbazov üçüncü yere layiq görüldü. Qaliblərə mükafatları Müdafıə Nazirli-

Partlamamış hərbi sursat aşkarlanıb

Azerbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyinin (ANAMA) mütəxəssisləri Beyləqan rayonunun Birinci Şahsevən kəndində dəmiryol stansiyasının yaxınlığında beş top mərmisinin gilizini (boş), iki partlamamış hərbi sursatı - 122 millimetrlük (OF-462) və 125 millimetrlük top mərmilərini (OF-26) aşkar edərək götürüb. Ümumilik-

də 1500 kvadratmetr ərazi yoxlanıb. ANAMA-nın metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, aprelin 7-dən noyabrın 15-dək agentlik tərefində Zərdab, Tərtər, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Goranboy, Tovuz, Qazax, Ağstafa, Samux, Göygöl, Şəmkir, Cəlilabad, Ucar, Astara, Salyan rayonlarında, Mingəçevir, Sumqayıt, Gəncə, Lənkəran, Şirvan və Bakı şəhərlərində ümumilikdə 649 ev və həyətyanı sahəyə, 3 hərbi hissəyə, 2 kənd qəbiristanlığına, 5 kənd orta məktəbine, iki tibb məntəqəsinə, bir metal anbarına, 30 fermaya, əkin sahələrinə, bir şərab zavoduna, bir qorucu ərazisində, bir çinqıl karxanasına və bir dəmiryolu stansiyasının ərazisində baxış olub.

Təmizləmə əməliyyatları nəticəsində 3955 partlamamış hərbi sursat, piyada əleyhinə 15, o cümlədən üç "POMZ-2", iki "OZM-72", iki "sinqal minası" və tank əleyhinə 43 mina aşkar olunaraq zərərsizləşdirilib.

Redaksiyamızın poçtundan Təəssüratımlı yüksək oldu

Hörmətli redaksiya! Hər bir Azərbaycan vətəndaşı əsgərlilik yaşı çatdıqda hərbi xidmətə yollanmalı, Vətənin müdafiəsində dayanmalıdır. Mənim oğlum Zaur da əsgəri yaşı tam oludunda digər azərbaycanlı baları kimi çağırış vərəqəsi aldı və onu hərbi xidmətə yola saldıq.

qidalanmasından narahat idim. Ona görə oğlumun xidmət etdiyi hərbi hissəyə can atır, əsgərlərin məisət şəraitini görmək istəyirdim.

Ailəmiz Ucar rayonunun Qaradagli kəndində yaşayır. Silahlı Qüvvələrə andicmə mərasimi keçiriləndə biz de Zaurun xidmət etdiyi hərbi

cür imkan yaratmışdı və istədiyimiz yere gedə, hər şeylə maraqlana bilərdik. Əsgərlərin məisət şəraitilə tanış olduq. Hətta onlarla birləkə yemekxanaya gedib əsgərlərin nece qidalanmasını öz gözlərimizlə gördük. Yemekxanada qadın aşpzərlər işləyir və hərçılər üçün dadlı Azərbaycan yeməkləri bisirirlər.

Bir sözlə, Vətəne övladlıq borcunu veren övladlarımız üçün çox yaxşı şərait yaradılıb. Əvvəller narahat olsam da, indi arxayınam ki, oğlumun xidməti də, yaşadığı şərait də yüksək səviyyədədir. Zaur artıq beş aydır ki, xidmət edir, hərbi hissədə əsgəri ixtisasına yiyələnir. Öz hərbi peşəsinə mükemməl mənimsəməyə çalışır. Nizam-intizamlı olduğuna görə komandirləri oğlum bərədə xoş sözər söylədilər.

Buna görə dövlətimizin rəhbərliyinə və Silahlı Qüvvələrimizin komandanlığına öz minnətdarlığını bildirirəm.

Gültəkin SEYİDOVA,
Ucar rayonu

Bir ana kimi oğlum gedən gündən, nə gizlədim, nigarənlilik keçirirdim. Zaurun hansı şəraitdə xidmət etməsindən,

hissəyə getdik. Hərbi hissədə aldığım təəssüratlar çok yüksək oldu. Komandanlıq bizim üçün hər

Məsul katib
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Əbülfət QASIMOV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftada iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələnərək "Hərbi nəşriyyat" in mətbəsində hazırlanır.
Diapoziyitlərdən çap olunur. Əlyazmaların ray verilir,
təqdim edilən yəzərlər müəlliflər qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 566
Nüsxə № 4650